

Newsletter

Junij 2012

SEM@s
Sharing European Memories
at school

Norway · Spain · Italy · Slovenia · United Kingdom · Poland

Lokalni zgodovinski spomini na Drugo svetovno vojno v Kristiansandu (Norveška)

Razred na osnovni šoli Havlimyra v Kristiansandu v sodelovanju z ustanovo Stiftelsen Arkivet je marca pričel z metodološkim delom. Prvi teden so se v šoli učili o vojni v tujini in na Norveškem. Učenci so se najprej spoznali s teoretično razliko med zgodovino in spominom, nato se je začel proces raziskovanja zgodovinskih spominov za obravnavano obdobje. Ena od osrednjih dejavnosti je bila celodnevna ekskurzija v zadnjem tednu marca, na kateri so učenci obiskali lokalna prizorišča in spomenike, povezane z obravnavanimi dogodki.

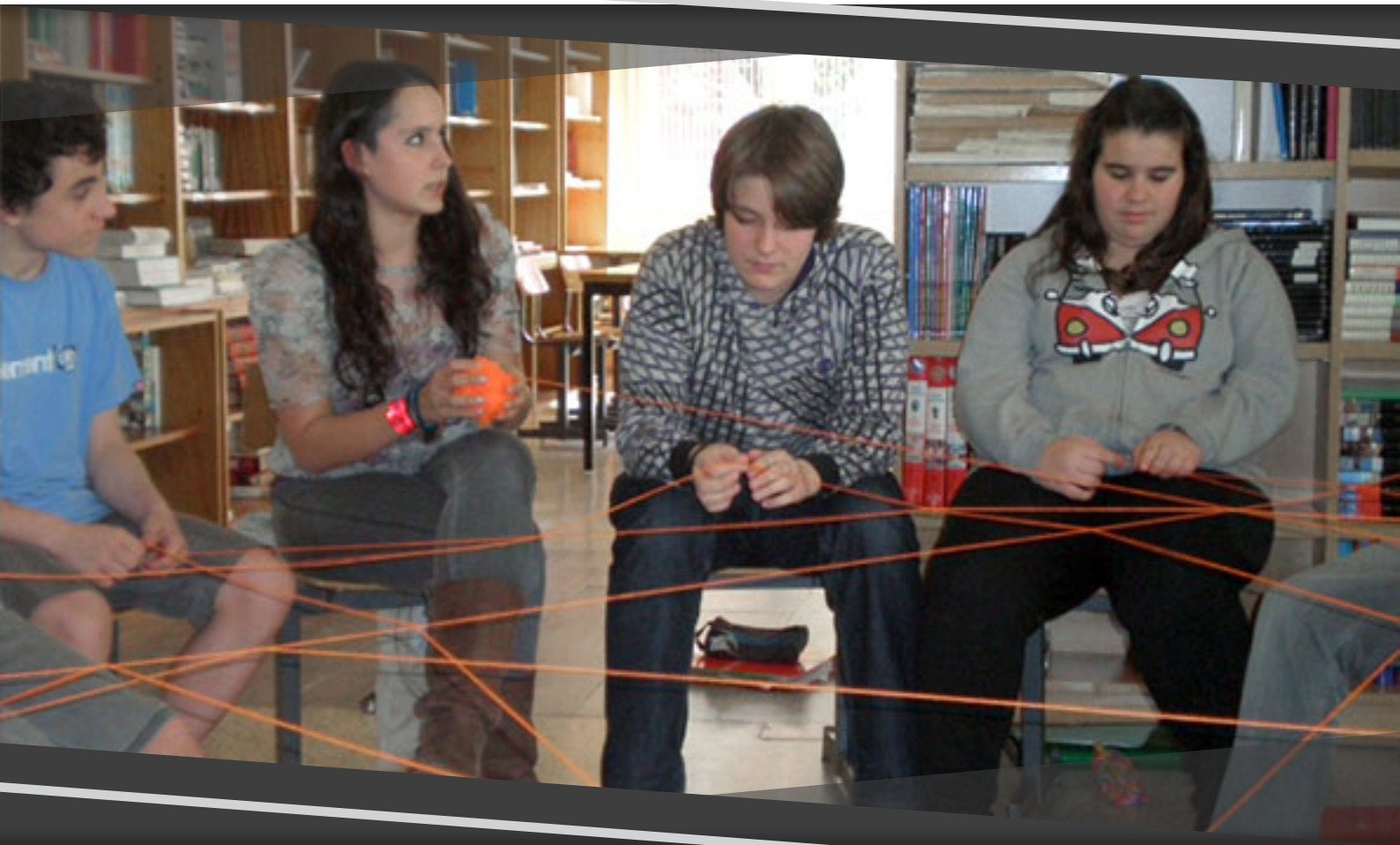

Izhodiščna točka je bila razstava ustanove Stiftelsen Arkivet, kjer so na ogled rekonstrukcija zaporniških celic in sobane za mučenje (1941 – 1945), tedanje dogajanje pa poleg tega uprizarjajo različne instalacije. Potem so učenci obiskali številne spomenike. Na štirih od pet prizorišč so spoznali in intervjuvali ljudi, ki so dogajanje okusili na lastni koži. To srečanje je bila še posebej poučna izkušnja, ki je učencem odprla oči. V šoli so izdelali analize, v katerih so primerjali zgodovinske podatke s kolektivnimi in subjektivnimi spomini na isto obdobje. Ustvarili so digitalne zgodbe, v katerih so predstavili, kar so izvedeli o spominih na Drugo svetovno vojno. V zadnjem tednu maja so z velikim navdušenjem predvajali filme v lokalni kinodvorani drugim učencem, učiteljem in ljudem, ki so bili priča obravnavanim dogodkom. Še isti teden so na konferenci prek Skypea delili in primerjali spomine z italijanskim razredom, ki sodeluje pri projektu SEM@S.

Druga industrializacija San Sebastiana od 1950 do 1970 (Španija)

V San Sebastianu se je 18. aprila začela plenarna seja celotnega učiteljskega zbora, strokovnjakov iz ustanove Aranzadi in 113 učencev, ki so sodelovali pri projektu. Metodologijo projekta SEM@S so prilagodili učnemu načrtu in dejavnosti posvetili pouk zgodovine celotnega drugega semestra. Vse gradivo in dokumenti v zvezi s projektom so shranjeni v virtualnem portfelju.

Po prvih urah in delavnicah, ki so učence poučile o zgodovinskem ozadju in konceptu spomina, se je skupina odpravila na pohod po mestu in spoznavala stavbe ter druge ostanke iz obravnavanega obdobja. Pri tem so učenci ugotovili, da je dandanašnja urbana podoba mesta posledica tedanjega obdobja. Nato so analizirali spremembe v mestu (demografija, stanovanjske skupnosti, javne oblasti), gospodarstvu (delitev dela po področju in spolu) in družbi (vsakodnevno življenje, izobrazba, odraščanje, slavlje in zabava).

Učenci so intervjuvali ljudi, ki so živeli v obravnavanih letih, kar je prispevalo k rekonstrukciji zgodovinskega spomina na obdobje. Poleg tega so zbrali vsakodnevne predmete, kot so knjige, oblačila, naprave, orodje itd., ki so jih 9. junija pokazali na razstavi skupaj z dokazili o delu. Evropski pristop k projektu bo zagotovljen z izmenjavo izkušenj in izsledkov z učenci šole Debinka (Poznan, Poljska), kjer so prav tako preučevali, kako urbana pokrajina odraža spomine.

Pokol v Monte Solu - gotska linija (Italija)

Projektne dejavnosti so zajemale dve srednji šoli: prva je Forma Giovanni, profesionalni inštitut v sektorju obvezne izobrazbe, ki je vključil razred z dijaki iz držav zunaj Evropske unije; druga šola, "Istituto Caduti della Direttissima", se nahaja na ozemlju gotske linije (obrambna linija, ki so jo ustanovili Nemci leta 1944, da bi upočasnili zavezniške čete, ki so prodirale proti severu Italije).

Obe šoli sta se spopadli z lokalno tematiko, gotsko linijo. Čeprav dijaki izhajajo iz različnih ozadij, so se tematike lotili na enak način (rekonstrukcija zgodovinskega konteksta, razlika med zgodovino in spominom, vpliv vojne na ljudi, kritična obravnava virov – knjige o pokolu v Monte Solu – in uporaba ustnih pričevanj).

Dijaki so spoznali in intervjuvali ljudi, ki so bili priča dogajanju na gotski liniji. Poročali so o vsakdanjem življenju med vojno, pripovedovali vojne zgodbe skozi oči njihovih očetov in pojasnjevali, s kakšnimi težavami so se soočali ob vračanju domov. Prek teh zgodb so dijaki na novo odkrivali svojo skupnost in ozemlje. Oba razreda sta nato obiskala kraj spominov na zgodovinski dogodek iz Druge svetovne vojne. Ko so zaključili z metodologijo, so si ogledali rekonstrukcijo zgodovinskih dogodkov, da so primerjali različne vidike. Na koncu so lahko primerjali in delili lastne čustvene odzive. Kot končni izdelek bodo ustvarili video, v katerem bodo prikazali zbrane izkušnje.

Industrializacija Kranja (Slovenija)

Poskusna izvedba v razredu se je z individualnimi študiji izbrane teme v Kranju začela že decembra 2011. Dijaki so preučili zgodovinski kontekst industrializacije Kranja med obema vojnoma. Nato pa so v razredu s profesorico poiskali razlike med spominom in zgodovinskimi zapisi. Na podlagi referatov o industrializaciji Kranja so oblikovali plakate, ki smo jih razstavili v pritličju Mestne knjižnice Kranj.

Z dijaki smo obiskali Gorenjski muzej, kjer so pripravili predstavitev o obravnavani temi in nam pokazali izdelke, ki so jih izdelovali v tovarnah tistega časa. Predavanje so spremljali z dodatnim zanimanjem, saj so temo poznali iz svojih raziskovanj. Kot pozitivna izkušnja se je izkazalo tudi sodelovanje z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, Enote za Gorenjsko. Strokovnjakinja za arhivsko gradivo je pokazala dokumente, načrte, razglednice, delavske knjižice, ki so bile reprezentativne za obdobje industrializacije. Po svoji presoji so dijaki iz prikazanega izbrali gradivo, ki ga bodo vključili v zaključni kreativni izdelek.

Naslednja faza je bila oblikovanje, izvedba in analiza intervjujev. Za dijake je bil ta del metodologije zelo zanimiv, saj so začeli snemati kratki dokumentarni film o obravnavani temi. Za popestritev smo organizirali izobraževanje o režiji, snemanju in montaži filma. Pri snemanju je sodelovalo pet dijakov. Poleg načrtovanih ur so izdelavi filma namenili še precej več časa in energije, kot smo je od njih pričakovali.

Zahvaljajoč sodelovanju ustanov, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo z zgodovino, smo učni proces naredili dinamičen in bolj prijazen do dijakov.

Spomini na Dan D skozi oči veteranov Druge svetovne vojne iz Leedsa (Združeno kraljestvo)

Vojaški muzej Royal Armouries je sodeloval s 14-letnimi učenci pri pouku zgodovine na akademiji v Leedsu. Od januarja 2012 preučujejo Drugo svetovno vojno in odkrivajo razlike med zgodovino in viri spomina, ki se nanašajo na zavezniško invazijo na Normandijo junija 1944.

Učenci so obiskali vojaški muzej Royal Armouries, kjer so spoznavali orožje in opremo iz Druge svetovne vojne, potem pa v razredu raziskovali zgodovinske dokaze in se urili v tehniki intervjuvanja. Spoznali in intervjuvali so pet ljudi, ki se spominjajo Druge svetovne vojne: Paddy Hope je bil izvidniški letalec in je dve leti preživel v Nemčiji kot zapornik; Jim Reddyhoff je delal v obveščevalni službi; Alf Ackroyd je sodeloval v invaziji na Normandijo v operaciji Dan D; Mary Todd, žena vojaka v invaziji na Normandijo; in Jeff Todd, Wilfov in Maryjin sin, ki se iz otroštva spominja očetovega pripovedovanja o vojni. Po opravljeni analizi izsledkov intervjujev so učenci ustvarili digitalne zgodbe, ki predstavljajo njihov pogled na pričevanja intervjuvancev in prikazujejo osebno doživljanje ob srečanju z intervjuvanci.

Poznanska Spominska banka (Poljska)

Pri projektu »Spominska banka« so učenci zbirali posnetke pogovorov s pričami preteklih dogodkov, ki so pomembni za razumevanje vsakdanjega življenja v prejšnjem stoletju. Posebno pozornost so namenili zgodovini poznanskega okrožja Debiec, Wilda v zadnjih 70. letih 20. stoletja. Obdelali so naslednje vidike: spremembe v zunanji podobi mestnih okrožij, postopek urbanizacije predmestij, navade ljudi, njihove vsakodnevne težave in razvedrila. Gradivo so zbrali na podlagi standardiziranega vprašalnika in izvedli vrsto intervjujev, naredili kopije fotografij in dokumentov ali fotodokumentirali različne predmete ter kraje.

Drugi del projektne delo je zajemal delavnice o »ustni zgodovini«, ki jih je vodila ga. Magda Kowalska (Univerza v Birminghamu / Univerza Adama Mickiewicza v Poznaniu). Namen delavnic je bil učence poučiti o sestavljanju prvega vprašalnika in pripravah na srečanje z ljudmi, ki so doživeli nedavno zgodovino. Vsak razred je na podlagi podatkov o določeni osebi pripravil vrsto vprašanj, ki bi bila lahko koristna med intervjujem.

Med najpomembnejše elemente projekta sodijo srečanja z zgodovino na krajih, ki jim avtorji projekta pravijo »spominski hrami«. To so predvsem muzeji, knjižnice in arhivi. Učenci Debinke so doslej obiskali 14 takšnih krajev na Poljskem in v Nemčiji (predvsem Berlin). Številna predavanja so poslušali v muzejih, zato namerava šola pripraviti vprašalnik in pogovor, po katerem naj bi dijaki ustvarili podobo »popolnega muzeja« - takšnega, ki ugaja mlajši generaciji ter ji uspešno predaja znanje in veščine.

www.memoriesatschool.eu

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number

510410-LLP-1-2010-1-ES-COMENIUS-CMP

